

SINTEZA
la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la aprobarea Programului național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030

Nr. d/o	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
Avizare și consultare publică				
1.	Ministerul Muncii și Protecției Sociale Aviz nr. 02/4491 din 22.09.2025	1.	La proiectul Programului național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2028 Cuvântul „minor”, la orice formă gramaticală, se va substitui cu cuvântul „copil” la forma gramaticală corespunzătoare, pentru a aduce în concordanță cu terminologia utilizată atât în legislația internațională (Convenția ONU cu privire la drepturile copilului), cât și în legislația națională (Legea nr. 370/2023 privind drepturile copilului, Legea nr. 270/2008 privind azilul în Republica Moldova, Legea nr. 140/2013 privind protecția specială a copiilor aflați în situație de risc și a copiilor separați de părinți ș.a.)	Se acceptă Pe tot parcursul textului a fost utilizat cuvântul „copil” la forma gramaticală corespunzătoare.
		2.	La pct. 124, subpct. 5) numărul „0228” se va substitui cu numărul „9001”, iar sintagma „Programul” se va substitui cu „Subprogramul”. Or, 0228 reprezintă codul organizațional al ministerului, nu denumirea programului/subprogramului.	Se acceptă Codurile programelor și subprogramelor au fost revizuite.
		3.	La Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030 La Obiectivul general. 1 Flux migrațional reglementat în beneficiul țării și al migrantului <i>La Obiectivul specific 1.1 Până în 2030, adoptarea a cel puțin 5 acte normative de armonizare cu standardele UE și internaționale privind migrația și azilul apatrizilor la serviciile de bază.</i> - acțiunea nr. 4 „Adoptarea cadrului normativ privind imigrația forței de muncă în Republica Moldova” este formulată într-un mod ambiguu și este insuficient definită, ceea ce generează confuzie în interpretarea intenției autorului. În acest sens, este important de menționat că, accesul cetățenilor	Se acceptă Din considerentul că MMPS nu a venit cu o poziție consolidată cu referire la imigrația forței de muncă, ne având o claritate la nivel de stat în acest sens, MAI acceptă propunerea MMPS de a fi exclusă acțiunea din Program. Totodată, menționăm faptul că în proiectul de lege privind admisia, șederea și supravegherea străinilor (număr unic 507/MAI/2025) este prevăzută modalitatea

		străini la muncă este deja reglementat prin Legea nr. 200/2010 privind regimul străinilor în Republica Moldova. În acest context, nu se înțelege cu exactitate la ce tip de „cadru normativ privind imigrarea forței de muncă” se face referire. De asemenea, se subliniază faptul că, reglementările referitoare la accesul cetățenilor străini pe piața muncii sunt deja incluse în proiectul de lege privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova (număr unic 507/MAI/2025). Coroborat, aspectele referitoare la imigrarea forței de muncă vor fi reglementate prin actul normativ prevăzut la acțiunea nr. 1 de la Obiectivul specific 1.1 din prezentul proiect: „Adoptarea Hotărârii de Guvern pentru implementarea legii privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova”. Totodată, indicatorul de monitorizare al acțiunii nr. 4 „cadru normativ aprobat”, nu oferă o imagine clară a rezultatelor finale așteptate. Ținând cont de cele menționate supra se propune excluderea acțiunii nr. 4.	de documentare a străinilor, nu și mecanismul de import a forței de muncă.
	4.	<i>La Obiectivul specific 1.2 Până în anul 2030, Inspectoratul General pentru Migrațiune va moderniza în proporție de cel puțin 60% infrastructura fizică și digitală, și va implementa un sistem informațional integrat care să permită procesarea electronică a cel puțin 50% din solicitările de servicii:</i> - la acțiunea nr. 4 „Explorarea oportunităților de consolidare a cooperării cu Agenția Europeană pentru azil, în vederea participării la activitățile de instruire”, se propune excluderea sintagmei „explorarea oportunităților de” din denumire.	Se acceptă Acțiunea a fost formulată conform propunerii avizatorului.
	5.	- la acțiunea nr. 9 „Consolidarea cooperării interinstituționale în domeniul admisiei, combaterii șederii ilegale” indicatorul stabilit nu este corelat cu rubrica „Instituțiile responsabile”, întrucât realizarea acestuia ar necesita implicarea mai multor instituții, nu doar a Ministerului Afacerilor Interne.	Se acceptă Compartimentul „Instituții responsabile” a fost completat.
	6.	- acțiunea nr. 10 „Elaborarea studiului de fezabilitate privind Construcția noului sediu al aparatului central al Inspectoratului General pentru Migrație și al Direcției regionale Centru în scopul gestionării mai eficiente a străinilor” urmează a fi ajustată astfel încât aceasta să asigure concordanța cu acțiunea nr. 6 „Construcția noului sediu al aparatului central al Inspectoratului General pentru Migrație și al Direcției regionale Centru în scopul gestionării mai eficiente a străinilor”, obiectivul specific 1 „Revizuirea a cel puțin 3 mecanisme incluzive de integrare a străinilor și punerea în aplicare a acestora până la sfârșitul anului 2027” din Programul național privind integrarea etapizată a străinilor, inclusiv a persoanelor	Se acceptă În Program se regăsește numai acțiunea privind Elaborarea specificațiilor tehnice a Centrului multifuncțional pentru furnizarea serviciilor străinilor (acțiune regăsită și în PNA, anexa B, acțiunea 205).

			strămutate în Republica Moldova pentru perioada 2025-2027, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 285/2025.	
		7.	<i>La Obiectivul specific 1.3 Implementarea până în anul 2030 a unui sistem integrat de supraveghere și îndepărtare a străinilor aflați în situație de ședere ilegală, care să permită creșterea cu cel puțin 10% a ponderii străinilor îndepărtați, comparativ cu numărul total al străinilor aflați în ședere ilegală, precum și instruirea a 95% din personalul responsabil în aplicarea procedurilor de îndepărtare.</i> - la acțiunea nr. 11 „Desfășurarea sesiunilor de instruire în rândul străinilor privind amenințările fenomenului traficului de ființe umane, violenței în bază de gen și fenomenele conexe”: a) se propune a fi reformulată denumirea acțiunii, conform redacției: „Desfășurarea sesiunilor de instruire în rândul străinilor privind amenințările fenomenului traficului de ființe umane, violenței în familie și violenței împotriva femeilor, violenței în bază de gen și fenomenelor conexe”. b) la rubrica Instituție responsabilă, se propune includerea Ministerului Muncii și Protecției Sociale în calitate de co-executor.	Se acceptă Acțiunea a fost expusă în redacția propusă de avizator.
		8.	La Obiectivul general 2. Sistem de azil și ajustat la standardele UE și la cele internaționale <i>La Obiectivul specific 2.2 Îmbunătățirea condițiilor de recepție a solicitanților de azil la nivel național până în 2030 astfel încât ponderea beneficiarilor de condiții și servicii să crească treptat de la 0% la 85%.</i> - acțiunile nr. 2 „Elaborarea procedurii de operare standard pentru acordarea condițiilor materiale de primire pentru solicitanții de azil” și nr. 3 „Cooperarea cu societatea civilă și ONG-urilor de specialitate în contextul susținerii Inspectoratului General pentru Migrație pentru punerea în aplicare a mecanismului de acordare a condițiilor de recepție pentru solicitanții de azil” se propun a fi revizuite și ajustate, după caz, în scopul precizării dacă în ambele cazuri se face referire la „acordarea condițiilor materiale de primire pentru solicitanții de azil” or, în acțiunea 3 se menționează despre „condiții de recepție”.	Se acceptă A fost ajustată denumirea acțiunii.

2.	Ministerul Afacerilor Externe Aviz nr. DI/3/041-10068 din 29.09.2025	1. La Capitolul I, punctul 42 Se consideră oportună reformularea propoziției privind libera circulație a străinilor pe teritoriul Republicii Moldova, prin evitarea menționării unui număr specific de state. Menționarea cifrei „circa 151 de state” nu reflectă realitatea, întrucât, potrivit Anexei nr. 2 la Legea nr. 257/2013 privind resortisanții statelor terțe care au obligația deținerii unei vize și resortisanții statelor terțe care sînt exonerati de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat a Republicii Moldova, lista statelor ale căror cetățeni sunt exonerati de obligativitatea deținerii unei vize la traversarea frontierei de stat cuprinde 99 de state, la care se adaugă Regiunile Administrative Speciale Hong Kong și Macao. Informații similare sunt disponibile și pe site-ul Ministerului Afacerilor Externe, la care se face trimitere în nota de subsol 23 din proiect, unde este menționat suplimentar Qatarul, ai cărui cetățeni beneficiază de regim fără viză în baza unui acord bilateral. Totodată, este important de subliniat că această listă este susceptibilă de modificări periodice, în funcție de semnarea, ratificarea sau denunțarea acordurilor internaționale relevante.	Se acceptă Pct. 42 a fost ajustat în conformitate cu recomandarea avizatorului.
3.	Ministerul Finanțelor Aviz nr. 05-17/203/1391 din 24.09.2025	1. <u>La proiectul Programului</u> La Capitolul VI „Costuri”, la pct. 121. textul „Costurile Programului vor fi luate în considerare la elaborarea și modificarea Cadrului Bugetar pe Termen Mediu (CBTM)” urmează a fi revizuit și reformulat întrucât conform Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, Cadrul bugetar pe termen mediu se elaborează de către Ministerul Finanțelor, în comun cu alte autorități publice responsabile. 2. Totodată, la tabelul „Distribuirea costurilor estimate de implementarea a programului pe obiective si ani de implementare” urmează a fi ajustate costurile, întrucât acestea sunt eronate și nu coincid cu costurile indicate în Planul de acțiuni și Nota de fundamentare. 3. <u>La Planul de acțiuni</u> La obiectivul specific 1.1., la pct. 8, în coloana „Instituție responsabilă” textul „Ministerul Finanțelor” urmează a fi exclus. 4. La obiectivul specific 2.2., la pct. 4. se solicită să se aducă claritate asupra sumei indicate, întrucât aceasta este inclusă atât în coloana „Asistență externă”, cât în coloana „Cod program/ Subprogram bugetar, sursa de finanțare” ca sumă neacoperită. 5. Totodată, având în vedere că documentul prezentat prevede pentru aceeași	Se acceptă Pct. 121 a fost expus în altă redacție. Prevederea a devenit pct. 129. Se acceptă Costurile au fost revizuite și tabelele ajustate. Se acceptă Ministerul Finanțelor a fost exclus. Se acceptă Costul acțiunii a fost trasat în coloana de costuri neacoperite. Se acceptă

			acțiune mai multe instituții responsabile, se propune delimitarea clară a cheltuielilor între instituții.	
		6.	Suplimentar, se recomandă completarea Planului de acțiuni cu un rând nou în care să fie reflect costul total al Programului.	Se acceptă La finalul Planului de acțiuni a fost inserat un rând nou, care redă valoarea totală a Programului.
4.	Ministerul Educației și Cercetării Aviz nr. 07-09/7154 din 18.09.2025	1.	Ministerul Educației și Cercetării a examinat proiectul de hotărâre <i>pentru aprobarea Programului Național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030 (număr unic 727/MAI/2025)</i> , autor – Ministerul Afacerilor Interne și comunică despre susținerea acestuia, cu următoarea sugestie. La capitolul VI. COSTURI, punctul 124, se recomandă redactarea textului în sensul utilizării corecte a terminologiei prevăzute în Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 208/2015 privind Clasificația bugetară, Anexele 2 și 7 , unde <u>025,026,0226</u> etc. sunt coduri ale Clasificației organizaționale pentru organele autorităților publice centrale, iar <u>3501, 3502, 3503</u> , etc. sunt coduri pentru clasificția sub-programelor.	Se acceptă Codurile programelor și subprogramelor au fost revizuite.
		2.	În acest sens, și pentru Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării urmează a fi indicat codul Clasificației organizaționale corespunzătoare, iar pentru sub-programul 5001 a indica denumirea acestuia conform Anexei 7 din Ordinul sus-menționat.	Se acceptă Conform propunerii MDED, a fost exclus din textul Programului.
5.	Ministerul Sănătății Aviz nr. 14/3020 din 25.09.2025	1.	Lipsa de obiecții și propuneri.	Se acceptă

6.	Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării Aviz nr. 03-2794 din 24.09.2025	1.	La pagina 38, din Tabelul „Distribuirea costurilor estimate de implementarea a programului pe obiective și ani de implementare”, de la Obiectivul specific nr.1.1 urmează a fi exclus subprogramul bugetar „50.01”, în contextul în care în Planul de acțiuni pentru implementarea Programului Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării nu are stabilită responsabilitatea pentru realizarea unei acțiune concrete, pentru care este necesară finanțarea din subprogramul bugetar al ministerului. Din același considerent, la pagina 40, la pct.124 subpct.4) urmează a fi exclus textul „Programul 5001 Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării”. Suplimentar, din formula de atestare a autenticității proiectului actului normativ, urmează a fi exclus „Ministrul dezvoltării economice și digitalizării”, reieșind din faptul că nu sunt puse sarcini directe în adresa ministerului.	Se acceptă Au fost operate modificări conform propunerii avizatorului.
7.	Serviciul de Informații și Securitate Aviz nr. IE/10055 din 24.09.2025	1.	Lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act
8.	Congresul Autorităților Locale din Moldova Aviz nr. 271 din 22.09.2025	1.	1. Considerații generale Congresul Autorităților Locale din Moldova (CALM) a examinat proiectul de Hotărâre a Guvernului „Cu privire la aprobarea Programului național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030” (număr unic 727/MAI/2025), în continuare Proiect CALM a analizat prevederile Proiectului în cauză prin prisma respectării principiilor de organizare, funcționare și a intereselor autorităților administrației publice locale (APL), stabilind următoarele. 2. Legislația aplicabilă - Constituția Republicii Moldova, adoptată la 29 iulie 1994; - Carta Europeană a Autonomiei Locale din 15.10.1985, publicată în ediția oficială "Tratate internaționale", 1999, volumul 14, pag.14; - Legea privind descentralizarea administrativă, nr. 435-XVI din 28.12.2006; - Legea privind administrația publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006; - Legea nr.136/2017 cu privire la Guvern.	S-a luat act Apectul integării străinilor este reglementat de Programul național privind integrarea etapizată a străinilor, inclusiv a persoanelor strămutate, aprobat prin HG 285/2025. În acest Program s-a optat pentru delimitarea domeniului integrării străinilor. Această delimitare permite o mai bună planificare și monitorizare a acțiunilor, în parteneriat cu autoritățile locale, organizațiile societății civile și partenerii internaționali.

			3. <u>Constatări/obiectii</u> CALM menționează că Proiectul este necesar în aspectul importanței domeniului migrației și azilului. În același timp atragem atenția că Proiectul este axat pe aspectele de reglementare și determinare a statutului străinilor și monitorizarea șederii pe teritoriul Republicii Moldova, dar puțin atrage atenție aspectelor de asistență și integrare a străinilor. În consecințe la realizarea Programului sunt implicate exclusiv autorități ale administrației publice centrale și deloc autoritățile administrației publice locale, deși unele servicii prestate străinilor țin de competențele APL și nivelul local. Ținând cont de cele menționate, CALM consideră că Proiectul poate fi susținut spre a fi promovat, doar după introducerea propunerilor menționate mai sus.	
9.	Agenția Relații Interetnice Aviz nr. 01-360 din 22.09.2025	1.	Agenția Relații Interetnice (ARI) a examinat proiectul de hotărâre cu privire la aprobarea Programului național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030 (număr unic 727/MAI/2025), autor – Ministerul Afacerilor Interne și comunică că ARI avizează pozitiv proiectul cu recomandarea integrării observațiilor expuse mai jos, în vederea garantării respectării principiilor de nediscriminare, coeziune socială și participare egală a minorităților etnice, și anume de a include: 1. Prevederea expresă a obligației de a asigura traducerea materialelor informative și, după caz, utilizarea interpreților în regiunile cu comunități etnice relevante. 2. Introducerea unor dispoziții privind instruirea obligatorie a personalului MAI în domeniul relațiilor interetnice și al respectării drepturilor omului. 3. Instituirea unui mecanism de consultare periodică cu reprezentanții minorităților naționale și cu organizațiile societății civile relevante, cu participarea ARI. În contextul planul de acțiuni pentru implementarea Programului național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030 propunem următoarele acțiuni a fi incluse: 1. Traducerea materialelor informative (pliante, ghiduri de proceduri, pagini web) în limbile minorităților naționale relevante. 2. Sesiuni de training pentru angajații MAI (poliție, ofițeri de migrație, subdiviziuni teritoriale) privind: - relațiile interetnice și comunicarea interculturală, - prevenirea discriminării, - gestionarea situațiilor sensibile cu implicarea comunităților etnice.	Se acceptă parțial Textul Programului a fost completat cu pct. 106. Principii promovate. Astfel, chiar dacă nu sunt incluse în Plan, principiile de nediscriminare, acces egal la servicii și respectarea diversității culturale sunt reflectate transversal în Program. Acest cadru permite, pe parcursul implementării, cooperarea interinstituțională între MAI și ARI pentru acțiuni comune sau complementare. Acțiunile propuse de Agenția Relații Interetnice sunt relevante pentru aspectele legate de integrarea străinilor. Acestea nu pot fi incluse în Planul Programului național privind migrația și azilul 2026–2030 din următoarele considerente: - Programul are un caracter sectorial, fiind axat pe migrațiune (în sensul de imigrație a străinilor) și azil; - tematicile privind relațiile interetnice, prevenirea discriminării și coeziunea socială fac obiectul altor documente

			3. Campanii publice comune MAI și ARI privind toleranța, respectarea diversității și coeziunea socială.	strategice;
10.	Oficiul Avocatului Poporului Opinie nr. 04-3/67-2004 din 29.09.2025	1.	În context, Avocatul Poporului vine cu unele sugestii pentru asigurarea implementării eficiente a Programului național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030 propus spre consultare. 1. Alocarea resurselor bugetare adecvate și sustenabile Programul estimează un cost total de implementare de 31 453,80 mii lei (perioada 2026–2030), dintre care: - 8 713,80 mii lei — din bugetul de stat; - - 18 520,00 mii lei — din asistență externă nerambursabilă și alte surse atrase (parteneri de dezvoltare); 4 220,00 mii lei — resurse neacoperite (investiții capitale ce se preconizează a fi acoperite din asistență externă). Avocatul Poporului atrage atenția asupra necesității asigurării în Legea bugetului anual a fondurilor necesare pentru implementarea acțiunilor prevăzute, fără întârzieri și reduceri nejustificate. În special, investițiile în infrastructura de recepție a solicitanților de azil (spații de cazare), în sistemul informațional integrat al IGM și în programele de integrare (cursuri de limbă, formare profesională pentru migranți), care trebuie protejate chiar și în context de constrângeri bugetare, deoarece aduc beneficii pe termen lung. Identificarea din timp a surselor alternative (fonduri UE, granturi internaționale) pentru acțiunile care depind de asistență externă și intensificarea dialogului cu partenerii (UE, ONU ș.a.) pentru a acoperi costurile nefinanțate evidențiate în Program. Recomandare: <i>reevaluarea riscurilor și identificarea măsurilor de mitigare, inclusiv resurselor financiare pentru asigurarea realizarea acțiunilor planificate.</i> Aceste măsuri ar trebui să cuprindă: surse alternative sau mecanisme de finanțare (alocări bugetare etapizate, programe sectoriale, cofinanțare de la parteneri); un plan de prioritizare a acțiunilor în situația în care finanțarea externă nu acoperă integral costurile, etc.	Se acceptă La Capitolul VII Riscuri de implementare au fost trasate acțiuni ce vizează măsuri de diminuare a riscurilor. Astfel, pentru acțiunile neacoperite financiar se va atrage asistența externă din partea partenerilor de dezvoltare.
		2.	2. La acțiunea nr.11 din Obiectivul specific 1.2. „Renovarea izolatorului disciplinar din cadrul CPTS conform recomandărilor Avocatului Poporului”, propunem completarea cu sintagma „pentru prevenirea expunerii persoanelor plasate în izolator la deținere în condiții inumane”. Concretizăm că la momentul vizitei, Izolatorul disciplinar nu corespundea standardelor de detenție (fereastra mică nu permite pătrunderea luminii de zi; blocul sanitar nu era separat și nu exista sistem/dispozitiv de apel a	Se acceptă Acțiunea a fost completată conform propunerii OAP.

			colaboratorilor (în special pe timp de noapte și în caz de urgență). Suplimentar, Avocatul Poporului observă că acțiunea în cauză este neacoperită financiar, chiar dacă investiția necesară este infimă în raport cu alte acțiuni – 120.0 mii lei. În acest sens, considerăm important a puncta că potrivit Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratatelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), condițiile fizice de detenție din arestul poliției trebuie să îndeplinească standarde elementare, precum: dimensiuni rezonabile pentru numărul de persoane pe care le adăpostesc, o iluminare adecvată, ventilare, asigurarea intimității când se folosesc utilitățile sanitare etc. Totodată, atragem atenție că Republica Moldova și-a asumat angajamente în privind implementarea Convenției pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților fundamentale, care în articolul 3 prevede expres că nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.	
		3.	3. Perfecționarea indicatorilor de monitorizare pentru a capta dimensiunea drepturilor omului. Pe lângă indicatorii cantitativi existenți, recomandăm introducerea și indicatorilor calitativi sau de impact asupra drepturilor. De exemplu: nivelul de satisfacție al migranților/refugiaților față de serviciile IGM (măsurat prin sondaje anonime); numărul de plângeri înregistrate la Oficiul Avocatului Poporului sau Consiliul pentru Egalitate privind discriminarea migranților; numărul de vizite de monitorizare în centre de custodie fără constatări de rele tratamente, etc. Acești indicatori ar oferi o imagine mai nuanțată a progresului, dincolo de cifre brute. De asemenea, recomandăm disagregarea datelor colectate (pe gen, vârstă, dizabilitate, origine națională, etc.) pentru a detecta eventuale inegalități de tratament și a interveni ținând (ex: dacă se constată că femeile migrante au acces mai redus la piața muncii față de bărbați, să se ia măsuri suplimentare).	S-a luat act Indicatorii de impact sunt similari cu cei din Strategia de dezvoltare a domeniului afacerilor interne, instituită prin HG 658/2022 și actualizată prin HG 531/2025, care reprezintă umbrela Programului național privind migrația și azilul. În cadrul Programului național privind migrația și azilul pentru anii 2026–2030 sunt deja trasate aspecte referitoare la asigurarea respectării drepturilor omului, inclusiv prin măsuri de monitorizare și evaluare a impactului asupra beneficiarilor. Totodată, subliniem că dimensiunea drepturilor omului este transversală, fiind integrată în obiectivele generale și specifice ale Programului, inclusiv prin referire la acces egal la servicii, tratament nediscriminatoriu și garantarea standardelor internaționale în materie de azil și migrație. Dezagregarea datelor (pe criterii de gen, vârstă, dizabilitate, origine) este reflectată

				în Profilul Migrațional Extins al Republicii Moldova, care este actualizat conform standardelor Eurostat și este deja prevăzută ca principiu de colectare a informațiilor statistice, pentru a facilita identificarea eventualelor inegalități și pentru a orienta intervențiile instituțiilor competente.
		4.	4. Consolidarea capacității instituționale pe componenta de drepturi ale omului. Pe lângă instruirea specifică a personalului IGM în proceduri (menționată în Program), considerăm important includerea unor module de formare privind etica și drepturile omului în relația cu migranții/refugiații. În acest sens, se impune continuarea și extinderea colaborării cu instituțiile naționale și internaționale pentru training (de exemplu, sesiuni comune cu Avocatul Poporului pe tema tratamentului persoanelor în custodie publică și prevenirea abuzurilor; training cu UNHCR pe identificarea solicitanților de azil în rândul migranților reținuți (screening pentru posibili refugiați, ca să nu fie returnați din greșeală); training cu UNICEF pe managementul cazurilor cu minori neînsoțiți, etc.) O cultură instituțională care pune accent pe drepturile omului va facilita aplicarea corectă a legilor.	S-a luat act Programul conține acțiuni privind Desfășurarea sesiunilor de instruire în rândul străinilor privind amenințările fenomenului traficului de ființe umane, violenței în familie și violenței împotriva femeilor, violenței în bază de gen și fenomenele conexe. Instruiri în cadrul EUAA. Și alte acțiuni ce vizează consolidarea capacităților personalului. În cadrul instruirilor, vor fi discutate aspecte referitoare la miranți în mod specific.
		5.	5. Menținerea echilibrului dintre securitate și protecția drepturilor omului În aplicarea măsurilor de combatere a migrației ilegale și de returnare, prioritatea absolută trebuie să rămână respectarea drepturilor fundamentale ale omului. Se recomandă efectuarea unor revizui periodice ale practicilor de returnare, inclusiv prin implicarea activă a Avocatului Poporului și a organizațiilor internaționale relevante, precum Înaltul Comisariat al ONU pentru Refugiați (UNHCR), în monitorizarea acestor proceduri. Scopul este garantarea respectării stricte a principiului nereturnării și evitarea oricărei situații în care o persoană ar putea fi expulzată în condiții ce implică riscul unei încălcări a articolului 3 din CEDO. Totodată, se impune formarea continuă și specializată a personalului implicat în gestionarea migrației — inclusiv polițiști de frontieră, judecători și alți actori instituționali — cu privire la jurisprudența CEDO și la standardele internaționale în materie, pentru a preveni cazurile de	S-a luat act Programul conține acțiuni privind Dezvoltarea unui sistem eficient de returnare prin promovarea returnării voluntare și informarea străinilor, precum și adoptarea Ghidului practic privind returnarea străinilor. Suplimentar, în prezent, proiectul de lege privind admisia, șederea și supravegherea străinilor conține dispoziții distincte privind monitorizarea îndepărtării forțate, unde este prevăzut conlucrarea cu Oficiul Avocatului Poporului în acest sens.

			returnare ilegală sau detenție arbitrară. În concluzie, Avocatul Poporului susține proiectul de hotărâre privind aprobarea Programului național în domeniul migrației și azilului pentru anii 2026–2030, cu luarea în considerare a propunerilor expuse anterior, în vederea asigurării unei implementări eficiente a Programului, cu impact asupra respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și a integrării unei abordări bazate pe drepturile omului în cadrul documentului elaborat.	
11.	Cancelaria de stat Aviz nr. 21/1-69 din 20.09.2025	1.	Cu privire la partea descriptivă a Programului: 1. Anul indicat în coloana „<i>Valoarea de referință intermediară (2028)</i>” din tabelul indicatorilor de monitorizare de la capitolul IV va fi modificat în 2027. De asemenea, vor fi ajustate toate valorile aferente fiecărui indicator al obiectivelor specifice, pentru a asigura corelarea valorilor de referință intermediare cu prima etapă de implementare a Programului (2026–2027), astfel încât, în cadrul evaluării intermediare, să fie clar evidențiați indicatorii ce urmau a fi atinși.	Se acceptă
		2.	2. În Capitolul IX „<i>Proceduri de monitorizare, evaluare și raportare</i>” va fi prezentată în detaliu procedura de evaluare, prin: definirea metodelor aplicabile, stabilirea perioadelor și frecvenței evaluărilor (intermediară, finală), corelate cu etapele de implementare a programului, precum și desemnarea autorităților și instituțiilor publice responsabile de organizarea și realizarea acestor activități. Totodată, în vederea respectării prevederilor pct. 80 și 81 din Regulamentul privind planificarea strategică, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 386/2020, se recomandă completarea proiectului cu dispoziții exprese referitoare la elaborarea și aprobarea rapoartelor de monitorizare și evaluare. În acest sens, urmează a fi stabilită procedura de elaborare conform mecanismelor prevăzute documentelor de politici publice în instrucțiunile metodologice aprobate de Cancelaria de Stat, precum și procedura de aprobare de către managerul de nivel superior al autorității publice centrale, după coordonarea prealabilă cu Cancelaria de Stat. Totodată, va fi inclusă obligația publicării rapoartelor pe site-ul oficial al ministerului.	Se acceptă Programul a fost completat cu prevederi privind efectuarea monitorizării și evaluării, la pct. 139-145.
		3.	Cu privire la partea operațională a Programului: 3. Se recomandă ajustarea structurii Planului de acțiuni prin aplicarea unei numerotări consecutive unice pentru toate acțiunile, indiferent de obiectivele specifice la care acestea sunt aliniate. Această	Se acceptă S-a ajustat proiectul, prin asigurarea numerotării consecutive (pct. 109-116).

		abordare va asigura o evidență clară, uniformă și ușor de urmărit a acțiunilor prevăzute în document, precum și o coerență sporită în procesul de monitorizare, raportare și evaluare a implementării Programului.	
	4.	4. Se impune examinarea suplimentară a necesității menținerii acțiunii nr. 2 „<i>Adoptarea cadrului normativ pentru alinierea la Directiva (UE) 2021/1883 a Parlamentului European și a Consiliului din 20 octombrie 2021 privind condițiile de intrare și de ședere a resortisanților țărilor terțe pentru ocuparea unor locuri de muncă înalt calificate</i>” din Planul de acțiuni al Programului, întrucât potrivit Programului național de aderare 2025–2029, clusterul I „<i>Valori fundamentale</i>”, capitolul 24 „<i>Justiție, libertate și securitate</i>”, transpunerea Directivei (UE) 2021/1883 se va realiza prin două proiecte de acte normative, după cum urmează: i) <i>Proiectul de Lege privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova</i>, măsură prevăzută în Programul național privind integrarea etapizată a străinilor, inclusiv a persoanelor strămutate în Republica Moldova pentru perioada 2025–2027 (HG nr. 285/2025); ii) <i>Proiectul Hotărârii de Guvern privind implementarea Legii privind admisia, șederea și supravegherea străinilor în Republica Moldova</i>, acțiune planificată ca parte a acțiunii nr. 1 din programul aflat în proces de avizare. Menținerea acțiunii nr. 2 ar putea genera suprapuneri inutile între programe și acte normative, cu risc de duplicare a activităților și alocare inefficientă a resurselor administrative și financiare. De asemenea, ar putea crea ambiguități în atribuțiile instituțiilor responsabile și dificultăți în monitorizarea implementării Directivei.	Nu se acceptă. Această acțiune se regăsește ca acțiune separată în cadrul Foii de parcurs „Statul de drept” aprobată prin HG 275/2025. Transpunerea acestei Directive prin act normativ separat a reprezentat o recomandare a experților din cadrul Comisiei Europene în cadrul procesului de screening bilateral și elaborării foii de parcurs.
	5.	5. Referitor la acțiunea la acțiunea nr. 4 „<i>Elaborarea și plasarea materialelor informative în format digital, destinate centrului de cazare...</i>” (OS 2.2), se impune revizuirea și ajustarea costurilor de implementare în funcție de sursa de finanțare: buget de stat, asistență externă sau sume neacoperite. În acest context, se constată o discrepanță în coloana „<i>Cod program/subprogram bugetar</i>”, unde este indicat „<i>Neacoperit</i>”, deși suma aferentă figurează la sursa de finanțare „<i>Asistență externă</i>”. Această situație necesită corectarea coerenței între codul bugetar și sursa de finanțare pentru asigurarea transparenței și corectitudinii financiare a programului. Reieșind din cele expuse, proiectul hotărârii de Guvern cu privire la aprobarea Programului național privind migrația și azilul pentru anii 2026–2030, urmează a fi promovat prin prisma obiectivelor și propunerilor	Se acceptă Cheltuielile pentru executarea acțiunii au fost transferate la compartimentul „Neacoperit”.

			enunțate.	
12.	Centrul de Armonizare a Legislației Aviz nr. 31/02-69-9954 din 24.09.2025	1.	Lipsa de obiecții și propuneri.	S-a luat act
13.	UNHCR Aviz nr. MDACH/HCR/14 9 din 25.09.2025	1.	UNHCR apreciază viziunea cuprinzătoare și abordarea strategică adoptată în cadrul acestui Program, care transformă angajamentele Republicii Moldova în domeniul migrației, azilului și reducerii apatridiei în politici concrete. Documentul reflectă pe deplin prioritățile stabilite în Strategia de Dezvoltare pentru Afaceri Interne 2022—2030, contribuie la implementarea Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030” și asigură alinierea progresivă la acquis-ul Uniunii Europene. Din perspectiva mandatului global de protecție al UNHCR, acest Program reprezintă un pas esențial spre consolidarea unui sistem de protecție internațional previzibil și eficient. Obiectivele sale — inclusiv consolidarea cadrului de azil, prevenirea și reducerea apatridiei, îmbunătățirea condițiilor de recepție și dezvoltarea mecanismelor de răspuns în situații de criză — răspund direct priorităților Pactului Global pentru Refugiați și Pactului Global pentru Migrație Sigură, Ordinară și Reglementată și sunt pe deplin consistente cu obligațiile internaționale ale Republicii Moldova, inclusiv Convenția privind Refugiații din 1951 și Protocolul său din 1967, Convențiile privind Apatridia din 1954 și 1961, precum și alte instrumente relevante de protecție a drepturilor omului. În mod special, UNHCR salută angajamentul Programului de a respecta principiul non-refoulement, piatra de temelie a protecției internaționale a refugiaților. De asemenea, apreciem în mod deosebit includerea unui obiectiv privind asigurarea accesului solicitanților de azil la servicii de sănătate adecvate și la timp, esențial pentru realizarea deplină a drepturilor acestora și pentru garantarea unor condiții de trai demne. Această atenție subliniază responsabilitatea statului de a respecta și proteja dreptul la sănătate al persoanelor aflate sub protecție internațională. Totodată, UNHCR subliniază importanța obiectivelor Programului referitoare la grupurile vulnerabile, inclusiv copiii solicitanți de azil neînsoțiți și separați. Încurajăm continuarea prioritizării procedurilor sensibile la	S-a luat act

		nevoile copiilor și a aranjamentelor adecvate de tutelă, pentru a asigura respectarea interesului superior al copilului în fiecare etapă a procesului de azil. În acest context, UNHCR reiterează disponibilitatea sa de a sprijini Ministerul Afacerilor Interne și autoritățile relevante prin: • Asistență tehnică și expertiză în finalizarea Programului și a Planului său de Acțiune; • Sprijin în armonizarea legislației naționale cu standardele internaționale și acquis-ul UE; • Suport pentru dezvoltarea capacităților instituțiilor relevante, inclusiv prin formări specializate; • Promovarea cooperării internaționale și a schimbului de bune practici. Suntem încrezători că implementarea Programului va consolida un cadru durabil și incluziv de gestionare a migrației și azilului, care să răspundă nevoilor de protecție ale persoanelor strămutate fort,at și apatridului din Republica Moldova. Vă rugăm să primiți asigurările celei mai înalte considerații și angajamentul UNHCR de a sprijini implementarea acestui Program.	
	Ministerul Justiției Aviz nr. 04/1-8086 din 29.09.2025	1. <i>La proiectul Programului național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030:</i> Cu titlu preliminar, subliniem că în conformitate cu pct. 7 din <i>Regulamentul cu privire la planificarea strategică</i>, aprobat prin <i>Hotărârea Guvernului nr. 386/2022</i>, la fundamentarea, elaborarea, avizarea, consultarea și aprobarea documentelor de planificare și a documentelor de politici publice care se aprobă prin hotărâri ale Guvernului, acestora li se aplică regulile și cerințele înaintate față de actele normative, în conformitate cu <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>. Astfel, prevederile cuprinse la art. 24 alin. (2) din <i>Legea nr. 100/2017</i>, stabilesc că la fundamentarea, elaborarea, avizarea, consultarea și aprobarea documentelor de politici se aplică regulile și cerințele înaintate față de actele normative. În acest context, conținutul Programului ar fi necesar de revizuit prin prisma normelor de tehnică legislativă, ținând cont de cele expuse în continuare: .	Se acceptă

		2.	Notele de subsol situate în marginile inferioare ale paginilor nu reprezintă elemente de structură ale actului normativ, fapt pentru care urmează a fi excluse, iar textul acestora se va integra în puncte separate	Se acceptă parțial Notele de subsol nu au fost excluse, însă au fost modificate, astfel ca să fie redat mai întâi conținutul link-ului apoi plasat link-ul nemijlocit. Se consideră oportună păstrarea notelor de subsol în textul proiectului de act normativ, întrucât acestea nu reprezintă dispoziții normative de sine stătătoare, ci au un caracter pur informativ și explicativ. Notele de subsol facilitează înțelegerea textului de către cititor. La fel, notele de subsol sunt utilizate pe larg în proiecte de acte normative și documente de politici publice, fiind acceptate ca un instrument tehnic de lucru.
		3.	La pct. 10: 1) substantivele, cu excepția celor proprii, și toate celelalte părți de vorbire se scriu cu inițială mică după două puncte, în debutul enumerărilor subsumate;	Se acceptă Au fost introduse corectări în proiect.
		4.	2) cu referire la abrevierea „IGM” se notează că potrivit art. 54 alin. (1) lit. i) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> , exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text la prima folosire.	Se acceptă Abrevierile de orice fel au fost evitate pe parcursul proiectului.
		5.	3) numerotarea urmează a fi revizuită conform dispozițiilor statuate la art. 52 alin. (3) din <i>Legea nr. 100/2017</i> . Potrivit prevederilor respective, pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerotează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar. Obiecțiile formulate <i>supra</i> , sunt valabile pentru toate cazurile similare din cuprinsul proiectului Programului.	Se acceptă Numerotarea a fost corectată.
		6.	La pct. 21 se va indica actul normativ prin care a fost aprobată Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030 (obiecție valabilă pentru toate cazurile identice).	Se acceptă A fost inclus actul normativ prin care a fost aprobată Strategia.

	7.	La pct. 63 abrevierea „HG” se va expune <i>in extenso</i> (a se vedea în acest sens și pct. 91, 120).	Se acceptă Corectarea a fost efectuată în proiect.
	8.	Cu referire capitolul III – „OBIECTIVE , luând în considerare prevederile sbp. 18.3 și 18.4 din Regulamentul cu privire la planificarea strategică, titlul capitolului III se va completa cu cuvintele „GENERALE ȘI SPECIFICE”.	Se acceptă
	9.	La capitolul IV, aferent Obiectivului specific nr. 1 „Până în 2030, adoptarea a cel puțin 5 acte normative de armonizare cu standardele UE și internaționale privind migrația și azilul, care să asigure creșterea cu 20% a accesului migranților și apatrizilor la serviciile de bază” al Obiectivul general nr. 1 „Flux migrațional reglementat în beneficiul țării și al migrantului”, indicatorul de monitorizare „Gradul de transpunere a actelor UE în legislația națională”, din lista furnizorilor de date se va exclude Ministerul Justiției. În acest sens, se notează că Ministerul Justiției, în conformitate cu prevederile Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, urmează să efectueze expertiza juridică în contextul acțiunilor de promovare a actelor normative nominalizate. Respectiv, nu este necesară indicarea ministerului în calitate de co-responsabil la toate acțiunile care impactează cu modificarea cadrului normativ.	Se acceptă Ministerul Justiției a fost exclus.
	10.	La Planul de acțiuni pentru implementarea Programului național privind migrația și azilul pentru anii 2026-2030: Cu referire la Obiectivul general 1, acțiunea numărul 4, se constată că atât acțiunea, cât și indicatorul aferent acesteia sunt formulate într-o manieră generală și abstractă. În consecință, acestea urmează a fi revizuite în vederea concretizării și clarificării, prin stabilirea conținutului exact al acțiunii ce urmează a fi realizate și a indicatorilor de monitorizare corespunzători, care să permită evaluarea obiectivă a gradului de implementare.	Se acceptă Acțiunea a fost exclusă din Program.
	11.	Cu referire la rubrica „Instituție responsabilă”, includerea unor instituții precum, Serviciul de Informații și Securitate, Procuratura Generală, în calitate de instituții responsabile de realizarea unor acțiuni necesită a fi revăzute, deoarece acestea nu sunt în subordinea Guvernului.	Nu se acceptă În cazul acțiunilor care implică mai mulți responsabili de implementare, rolul de coordonator/executor primar al

			Or, Guvernul nu le poate impune anumite responsabilități unor instituții care nu sunt în subordinea sa. De obicei, aceste instituții sunt incluse la rubrica „Parteneri”. Adicional, potrivit art. 24 alin. (5) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> în cazul în care implementarea documentelor de politici presupune implicarea unor autorități administrative care nu se află în subordinea Guvernului, documentele de politici sunt aprobate de către Parlament.	implementării îi revine primei autorități/instituții indicate. Mai mult ca atât, în cadrul avizării, instituțiile nu au expus obiecții în acest sens.
--	--	--	---	---

Secretar de stat

Victor GROSU